

Войнова Є. І.
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ГЛОБАЛЬНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК - ШЛЯХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТРАНЗИТИВНИХ ЕКОНОМІК

На сучасному етапі розвитку світової економіки інновації починають займати все більш провідну роль. Сьогодні наукові та технологічні інновації потребують більш складних та інтерактивних процесів, що змушує інноваторів вступати в партнерські відносини для розподілення витрат, організації додаткових експертиз, отримання швидкого доступу до різних технологій та знань, розвитку як частини інноваційної мережі. Це в свою чергу збільшує потребу у людях та установах, що допомагає відкрити ширшу перспективу для інновацій.

Особливістю сучасного глобального інноваційного розвитку є переміщення способу створення наукових знань від однієї людини до групи інноваторів, від однієї установи до великої кількості установ та від замкненого вітчизняного рівня до міжнародного (дослідники все більше починають співробітничати виходячи за межі організаційних та національних кордонів). Міжнародне співавторство росте однаковими темпами з вітчизняним. Співпраця з іноземними партнерами відіграє все більшу роль, дозволяючи компаніям отримувати доступ до більшої кількості ресурсів та знань за нижчою вартістю, розподіляючи ризики з партнерами. Зросла роль міжнародної міграції, як фактору створення та дифузії знань, у розвитку глобального інноваційного ринку, що призвело до зростання конкуренції між компаніями за талановитих мігрантів. Важливу роль у розвитку інновацій відіграють середні і малі компанії, як постійний ресурс технологічних змін та конкурентного тиску на великі компанії, що зумовлює їх розробляти інновації для збереження технологічних переваг.

В цих умовах для визначення ефективного курсу інноваційної трансформації транзитивних економік важливо чітко визначити сучасні тенденції глобального інноваційного розвитку, які за даними ОЄСР [1], на базі використання класифікації інноваційних показників [2] проявляються у наступному (див. Таблиці 1-5).

Таблиця 1.

**Діапазони коливань показників інноваційного розвитку
(інноваційних керуючих) інноваційно розвинених країн**

Показник інноваційного розвитку	Діапазон коливань показника
Інноваційні керуючі	
Частка випускників наукових та інженерних спеціальностей	Від 17,8% в Греції до 4,5% в Японії та від 37% (Китай) до 4,7% в Бразилії
Частка випускників першої вищої освіти	Найбільша у США (30,3%), Японії (9,1%) та Великобританії (7%)
Використання компаніями широко смугастої мережі	Від 45,6% в Мексиці до 99,5% в Ісландії

Таблиця 2.

Діапазони коливань показників (створення знань) інноваційного розвитку інноваційно розвинених країн

Показник інноваційного розвитку	Діапазон коливань показника
Створення знань	
Частка витрат ВВП на НДДКР	Від 0,5% у Словаччині до 4,7% в Ізраїлі
Частка державного фінансування НДДКР	Від 16,6% в Люксембургу до 62,6% в Росії
Частка комерційного фінансування НДДКР	Від 79% в Люксембургу до 26% в Росії
Частка комерційних витрат на високо та середньо-високотехнологічні НДДКР	Від 24,8% в Чехії до 71,9 % в Ірландії та від 13,4% в Ірландії до 63,1 % в Чехії
Частка бюджетних асигнувань в сфері охорони здоров'я	Від 0,005% ВВП в Швеції до 0,222% в США

Таблиця 3.

**Діапазони коливань показників (інтелектуальна власність)
інноваційного розвитку інноваційно розвинених країн**

Показник інноваційного розвитку	Діапазон коливань показника
Інтелектуальна власність	
Кількість зареєстрованих патентів в ЕРО, USPTO та JPO	Від 1 на Кіпрі до 15805 у США
Частка зареєстрованих торгових марок на товари та послуги	Від 2,94% в Китаї до 50% в Словаччині

Таблиця 4.

**Діапазони коливань показників (інновації та підприємництво)
інноваційного розвитку інноваційно розвинених країн**

Показник інноваційного розвитку	Діапазон коливань показника
Інновації та підприємництво (розповсюдження)	
Частка МСП в комерційних НДДКР	Від 14,31% в США до 73,39% в Новій Зеландії
Частка МСП, що співпрацюють в інноваційній діяльності з іншими компаніями	Від 4,3% в Італії до 27,5% в Фінляндії
Частка товарообігу нових для ринку продуктів інновацій МСП	Від 2,6% в Німеччині до 20,4% в Греції.
Обсяги венчурного фінансування	Від \$23 млн. в Греції до \$1,9 млрд. у Франції (Великобританія - \$4,5 млрд. і США \$17 млрд.)
Частка іноземного капіталу, що надходить до ІКТ	Від 5,6% в Ірландії до 27% в США
Частка МСП, що впроваджують нетехнологічні інновації	Від 24,5% в Словенії до 68,1% в Німеччині

Таблиця 5.

**Діапазони коливань показників (застосування) інноваційного
розвитку інноваційно розвинених країн**

Показник інноваційного розвитку	Діапазон коливань показника
Застосування	
Частка людського капіталу з науки і технологій, що зосереджена в послугах	Від 19,6% в Японії до 44,09% в Люксембургу
Частка експорту товарів високотехнологічних галузей	Від 0,5% в Чилі до 46,9% в Ірландії
Частка товарообігу нових для ринку продуктів інновацій	Від 4,7% в Норвегії до 35,4% в Греції великих компаній і від 2,6% в Німеччині до 20,4% в Греції МСП

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2009. - OECD: OECDiLibrary, 2009. - Режим дост упу: <http://www.oecdilibrary.org/oecd/content/serial/20725345>

2. 2006 “Global innovation Scoreboard” (GIS) Report/ Hugo Hollanders, Anthony Arundel. - European Trend Chart on Innovation: MERIT, December 4, 2006. - 32 p. - Режим доступа: http://trendchart.cordis.lu/scoreboards/scoreboard2006/pdf/eis_2006_global_innovation_report.pdf.